

Beskæring af vin

Der er 2 grunde til at beskære vinen.
Først og fremmest for at den kan bære optimalt.
Dernæst for at begrænse dens omfang.

En vin skal både vinter- og sommerbeskæres.

Tommelfingerregler:

**Vinterbeskæring skal ske før knopbrydning,
mens planten er i dvale.**

Drivhus - i januar

Friland - i marts

**Sommer beskæring starter, når de nye frugtbærende
skud har sat blomsterklaser.**

Denne beskæringsvejledning er en sammenfatning af de erfaringer jeg har fået ved at føre kendte teorier ud i praksis. Det kan i øvrigt anbefales at studere noget af den glimrende litteratur som findes på området.

Med venlig hilsen
Hans Jørgen Madsen
Glenholm

FIG A viser en vinranke, som den ville se ud hen på sommeren, hvis den fik lov at vokse frit.

Den består af (1) ranke, (2) blade, (3) knopper, (4) sideskud, (5) klatretråde og (6) drueklaser.

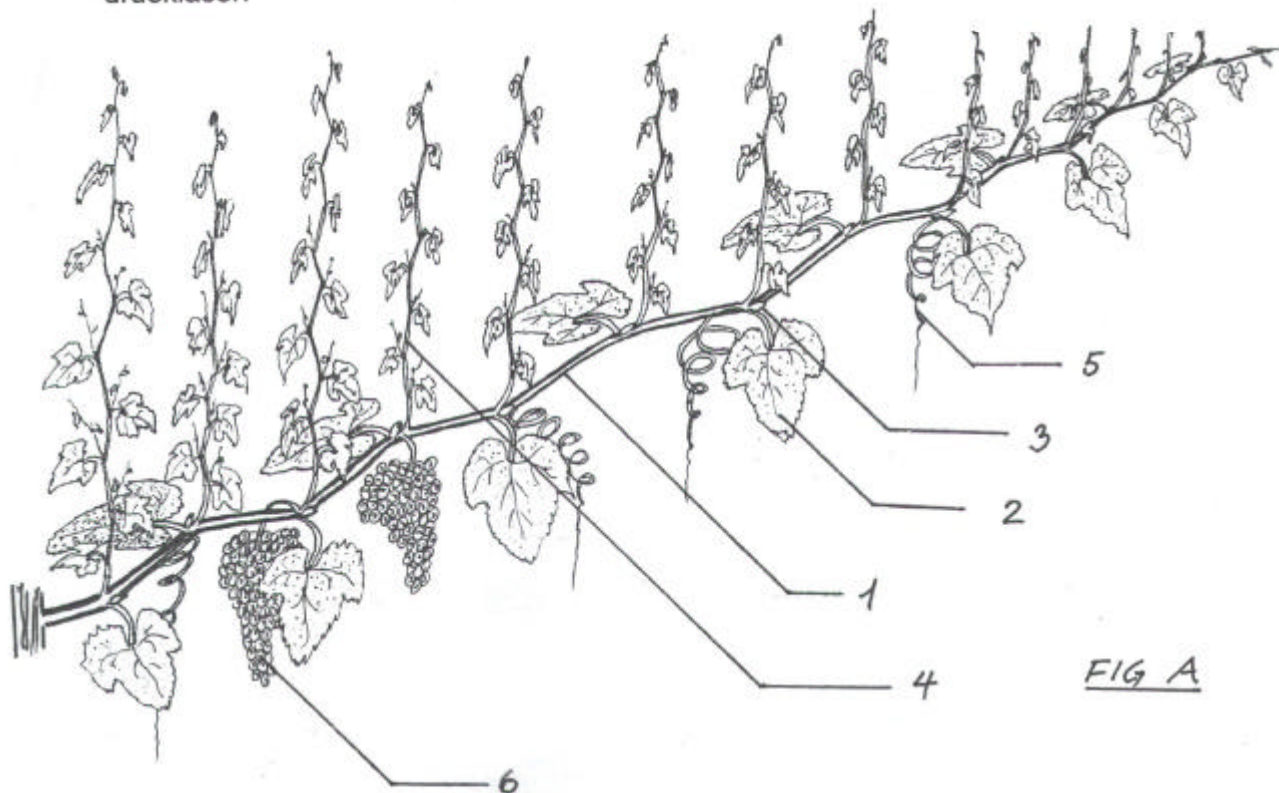

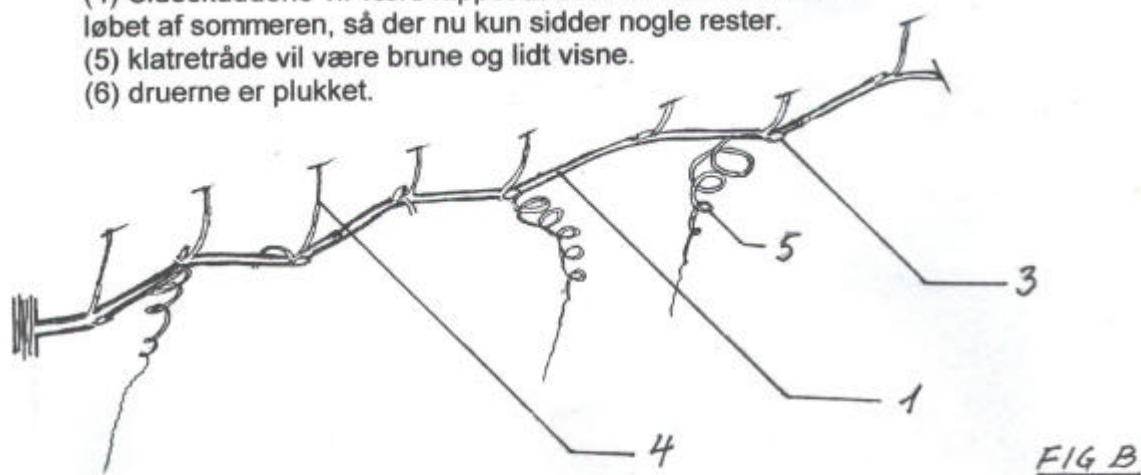
FIG B viser den samme ranke ved vintertide. (1) ranken vil være afkortet ved sommerbeskæringen; gennem efteråret er den hærdet, så den nu er brun og træagtig.

(2) bladene er visnet af. (3) knopperne er brune og hærdede.

(4) Sideskuddene vil være nippet af over en eller to blade i løbet af sommeren, så der nu kun sidder nogle rester.

(5) klatretråde vil være brune og lidt visne.

(6) druerne er plukket.

vinterbeskæring

Frugtanlæggene sidder i knopperne (3). Jo mere lys og sol ranken har fået den foregående sommer, des bedre frugtanlæg. Hver knop vil til foråret danne et skud, hvorpå der normalt kommer 2 klaser. Med andre ord *en ny ranke som svarer til FIG A.*

Ranken opkortes den til det ønskede antal knopper. To knopper giver altså fire klaser, tre knopper giver seks klaser osv. Den tilbageværende del af ranken klippes ren for sideskud. **Ved vinterbeskæringen beslutter man således hvor mange klaser man vil have det følgende år, og hvor på planten man ønsker dem.**

Når man *disponerer*, skal der tages hensyn til den plads de nye skud kræver. Der skal mindst være plads til 4 pæne blade pr. klase, idet sukkeret dannes i bladene. Hvis der er for lidt bladareal i forhold til frugtmængde, bliver druerne ikke rigtig søde.

Hvis man vælger at beholde begge klaser på et skud, skal der altså være plads til ca. 8 blade, hvilket svarer til en skudlængde på 50-100 cm afhængig af sort og vækstbetingelser. Hvis der er for lidt plads, kan man ved sommerbeskæringen fjerne den ene af klaserne, og derved halvere pladsbehovet.
Tommelfingerregel: 1 kvadratmeter bladareal pr. kilo druer.

Teori:

Det vigtigste ved beskæring er at finde balance mellem frugt og blade. I løbet af vækstsæsonen ophobes der kraft i stok og rodnet til næste års skuddannelse. Denne "grokraft" bliver sendt ud i de knopper man har bevaret ved vinterbeskæringen.

Hvis man sætter for få knopper total set i forhold til plantens formåen, bliver væksten i de nye skud meget voldsom, med en tendens til at klaserne udvikler sig for dårligt - "Det går op i blade"

Hvis man sætter for mange knopper, bliver skuddene for spinkle og bladene utilstrækkelig, med dårlig modne druer til følge.

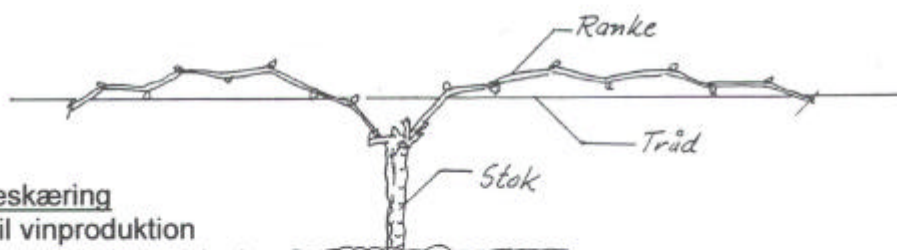
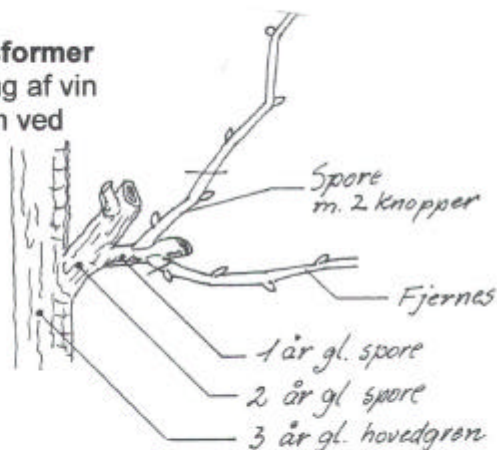
Vurdering af det antal knopper der skal blive tilbage ved vinterbeskæringen, kommer med erfaring. Som tommelfinger – hvis man går teoretisk til værks – kan man sætte 3 knopper pr. 100 gram afklip.

Vinterafklippets vægt er et udtryk for plantens vækst det foregående år og dermed hvor stor en kraftreserve den har bygget op i stamme og rod.

Beskæringsformer

"Spore"- beskæring bruges ofte ved beskæring af vin i drivhus, pergola mv. Når man opkorter ranken ved vinterbeskæring, efterlader man en stab med 1-2 knopper (som minder om en hanespore). En eller flere stammer/hovedranker føres hen gennem drivhuset og sporene sættes med jævne mellemrum. Sporebeskæring kan dog kun bruges på de sorter som er frugtbare på alle knopper. (Bemærk at nogle få sorter ikke er frugtbare på de inderste 2-4 knopper.

-spørg hvor du køber planten.)

"Ranke"- beskæring

frilands vin til vinproduktion beskæres ofte efter dette princip.

Her beholder man en stor del af ranken, som bindes fast i den nederste tråd i espalieret. Stokken er normalt 30 - 70 cm høj. Man kan udvælge 2 kraftige ranker tæt ved stokkens hoved. Disse opkortes og bindes ned til hver sin side.

Sommerbeskæring

Hvis man er hård og kontant ved vinterbeskæringen, dvs. kun efterlader det nødvendige antal frugtknopper og fjerner alt det øvrige, er sommerbeskæringen noget lettere at overkomme.

Uønskede skud

Når de frugtbærende skud har sat blomsterklaser og resten af sommeren igennem, fjerner man alle ufrugtbare skud - tilfældige skud på stamme og hovedgrene. Sådanne skud fjernes ved at brække dem af helt inde ved base eller endnu bedre, gnide dem af når knopperne viser sig. Se dog afsnittet "*foryngelse og fremføring af nye hovedgrene*". Hvis vinen af en eller anden årsag *ikke sætter frugt*, må man blot lade et passende antal ranker vokse sig kraftige, indtil vinterbeskæringen finder sted.

Frugtbærende skud (se FIG A)

Vent med at opkorte disse til de er mindst på tykkelse med en blyant og har mindst 10 blade. Tæl klaserne på skuddet og behold mindst 4 blade pr. klase.

Sideskud

Sideskud (4) pippes over 1-2 blade (men aldrig ved base). Vinplanten fortsætter nu med at skyde, denne gang fra sideskuddenes bladhjørner. Disse sideskud nippes igen over 1-2 blade osv.

Teori:

"Frugtknopperne" (3) må ikke springe ud i utide, de skal gemmes til næste års frugtproduktion. Hvis man nipper sideskud helt inde ved base, *kan* det fremprovokere udspring af frugtknopper. Man kan populært sige, at man allerede under sommerbeskæringen planlægger og værner om de knopper man har brug for til frugtsætning næste år.

Foryngelse og fremføring af nye hovedgrene

På ældre stokke som har været sporebeskåret i flere år, vil der efterhånden opstå nogle knuder og sammenvoksede stabbe (rester af gamle sporer) som man måske ønsker at rydde op i. Ved vinterbeskæringen kan man klippe hele gevæksten af inde ved hovedstammen. Hvis man vil have en ny spore på det samme sted, skal man ved sommerbeskæringen *bevare en ny kraftig ranke som springer ud tæt ved stammen.* (man kan evt. binde en rød sløjfe på, så den ikke ryger ved et tilfælde, ved fjernelse af uønskede skud)

En blanding af de to beskæringsformer (spore- og rankebeskæring) kan forekomme hvis man i drivhuset ønsker at føre en ny hovedgren frem, eller forlænge en hovedgren. Den ranke som er udvalgt til "forlænger" kan det første år være frugtbærende på alle knopper, mens man sporebeskærer resten af planten.

Fremgangsmåde

Det kan være fornuftigt at beskære i flere omgange. I første runde udvælges de ranker som har tykkelse og kvalitet til at kunne sætte frugt. Disse bevares – resten fjernes. I anden runde tynder man planten, hvis nogle af de ældre hovedgrene er kommet i vejen for vinens udvikling. I tredje runde opkorter man de udvalgte ranker til et passende antal knopper, jævnt fordelt over hele det areal som vinplanten skal udfolde sig på. Til sidst kan man så tælle alle de tilbageværende knopper, for at kontrollere om man har sat for mange – og evt. klippe igen.

Nye vinplanter

Når man planter en ung vinplante, *kan* planten normalt godt bære frugt det andet år. Hvis man vil etablere en god stamme, bør man klippe vinen helt ned til 2 - 3 knopper over jorden ved den første vinterbeskæring, og kun lade det kraftigste skud få lov at leve den følgende sommer. På dette skud kommer der sikkert et par klaser. Behold evt. den ene for at smage druerne, men endnu bedre – hav tålmodighed og vent til året efter.